

get derom, som vi vil — den eneste Vej til at forbedre den alvorlige, økonomiske Situation, vi for Tiden er inde i.

Naar jeg nævner, at denne Lov bevæger sig paa et Omraade, der kan betegnes som en Undtagelse, mener jeg ogsaa, at denne Betragtning kan gøres gældende overfor Landbruget. Thi ogsaa det staar mig klart — og jeg haaber, at dette høje Ting vil give Tilslutning til denne Anskuelse —, at skal vi komme ind under sunde økonomiske Vilkaar igen, gælder det om, at alle de producerende og eksporterende Erhverv her i vort Fædreland faar fri Bane; det nytter ikke, at man vil holde dem tilbage ved Opstilling af kunstige Skranker. Derfor maa det ogsaa blive saaledes — det ønsker jeg udtrykkelig at fremhæve her —, at de Produktioner, som har Betydning for vort Lands Økonomi — for Landbrugets Vedkommende altsaa Produktionen af Smør og Flæsk, men i øvrigt ogsaa andre Produktionsretninger indenfor Landbruget —, for Fremtiden stilles under saadanne Forhold, at de anspøres til at udvikle sig saa stærkt, som det overhovedet er muligt. For Brødkornets Vedkommende er Forholdet jo dette, at det aldrig har været en Indtægt for det danske Landbrug, i hvert Fald ikke siden 1870, at eksportere det, og ihvorvel det ikke kan nægtes, at der i Øjeblikket vilde ligge en meget stor Fortjeneste for Landbruget ved at eksportere Brødkorn, er det dog ikke noget, der er normalt for Landbruget, og det vil ganske sikkert heller ikke blive nogen Indtægt i Fremtiden. Det, man fra Landbrugets Side ønsker, er netop saa hurtigt som muligt at komme tilbage til de gamle tilvante Produktionsforhold. Den Konjunkturgevinst, der i dette Øjeblik vilde kunne opnaas af Landbruget, hvis man borttog alle Indgreb fra Statsmagtens Side, ved Eksport af Brødkorn til de saakaldte Verdensmarkedspriser, skyldes jo den Nød og Elendighed, der er rundt omkring. Det er ikke normalt, at Brødkornet staar i en Pris, der væsentlig overstiger Foderkornets, tværtimod, det var saadan før Krigen, at Byg og Havre kostede det samme som Brødkorn, ja, endog lidt mere, men naar Hvede og Rug nu betaales med Priser, der ligger saa langt over Foderkornets, er det, fordi der er Mangel paa Levnedsmidler i Sammenligning med Fodermidler. Fra Landbrugets Side har det under Krigsaaarene Gang paa Gang været sagt: Vi ønsker ikke at skabe os Fordel af denne

Nødtilstand baade her i Landet og i Udlandet; vi har intet imod, at Statsmagten nedsætter Prisen paa Brødet, endog sætter den meget langt ned, men vi ønsker, at vi for det Brødkorn, vi afleverer, og som vi er villige til at aflevere, faar en Pris, der kan give os Adgang til at købe Foderkorn i Stedet for. Derved har Landbruget indtaget et Standpunkt, som det efter min Mening kan være bekendt, og som det fortjener Anerkendelse for. Men efter at vi i 6 Aar har haft Udførselsforbud og Opfordringsforbud, og man i intet af disse 6 Aar fuldt ud har naaet det, man kalder Ombytningsprisen for Brødkorn, mener jeg heller ikke, det vilde være rigtigt i det syvende Aar — forhaabentlig det sidste Aar, der er saa mægtig en Forskel mellem Priserne paa Brødkorn og Foderkorn — at stille Krav om, at vi skal have Verdensmarkedets Pris for Brødkorn. Ja, hvis man kunde tænke sig den Mulighed, at der i Fremtiden vilde ligge en Gevinst for Landbruget ved at eksportere Brødkorn, laa Sagen anderledes, men de, der er kendte med de særlige Forhold, hvorunder det danske Landbrug arbejder, og kender den Specialitet, som er det danske Landbrugs Ejendommelighed sammenlignet med andre Landes Landbrug, vil sikkert indrømme, at der gaar Vejen ikke, og derfor mener jeg ogsaa, at med Hensyn til Brødkornet er det berettiget at opstille en Undtagelse, selv om man ikke ønsker, at denne Undtagelse skal overføres paa andre Omraader.

Det Lovforslag, som her foreligger, er lagt til Rette paa en saadan Maade, at det for det første overfor Forbrugerne byder en meget lav Brødpris. Som jeg berørte før, er man i tidligere Aar gaaet meget langt ned med Brødpriserne her i Landet, ja, man er endog gaaet saa langt ned, at det sikkert kan betvivles, at det var paakrævet, klogt, forsvarligt at gaa saa langt ned. Naar man saaledes den 1. September 1918 gik ned til en Forbrugerpris paa Rugen af 6 Kr. 35 Øre, altsaa en Pris, som kun var det halve af, hvad Prisen var før Krigen, saa var det sikkert en Pris, som ikke kan siges at være nødvendiggjort af de foreliggende Omstændigheder. Denne Pris er da ogsaa senere blevet hævet; i det Høstaar, som nu er bragt til Afslutning, har vi haft en Pris af 15 Kr. for den Rug, der udleveredes til Møllerne til Fremstilling af Rugbrød. En saadan lav Pris nødvendiggør imidlertid, at man ikke straks kan gaa op til Verdensmarkedets